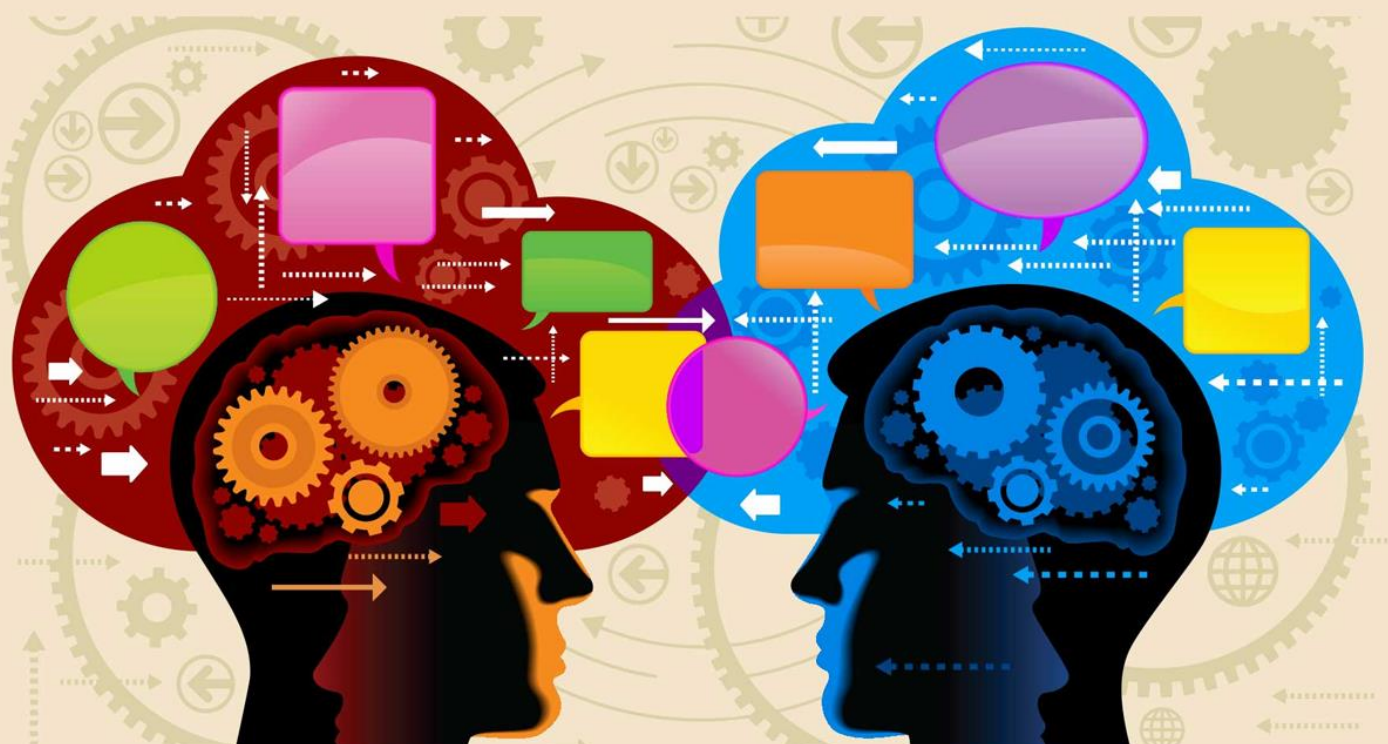

SCI-CONF.COM.UA

SCIENCE, SOCIETY, EDUCATION: TOPICAL ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS

**ABSTRACTS OF VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 10-12, 2020**

**KHARKIV
2020**

SCIENCE, SOCIETY, EDUCATION: TOPICAL ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Abstracts of VI International Scientific and Practical Conference

Kharkiv, Ukraine

10-12 May 2020

Kharkiv, Ukraine

2020

UDC 001.1

BBK 29

The 6th International scientific and practical conference “Science, society, education: topical issues and development prospects” (May 10-12, 2020) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kharkiv, Ukraine. 2020. 1125 p.

ISBN 978-966-8219-83-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science, society, education: topical issues and development prospects. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kharkiv, Ukraine. 2020. Pp. 21-27. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Editorial board

Velichko Ivan Pavlovich (Ukraine)
Velizar Pavlov, University of Ruse, Bulgaria
Vladan Holcner, University of Defence, Czech Republic
Haruo Inoue (Tokyo Metropolitan University)
Gurov Valeriy Ivanovich (Russia)
Bagramian Anna Georgievna (Ukraine)
Pliska Viktoriya Andriyvna (Ukraine)
Takumi Noguchi (Nagoya University)

Masahiro Sadakane (Hiroshima University)
Vincent Artero, France
Ljerka Cerovic, University of Rijeka, Croatia
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia
Marian Siminica, University of Craiova, Romania
Ben Hankamer, Australia
Grishko Vitaliy Ivanovich (Ukraine)
Nosik Alla Vadimovna (Ukraine)

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kharkiv@sci-conf.com.ua

homepage: <http://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫЕ НАУКИ

- 1 *Григорюк І. П., Коломієць Ю. В.* 20
НАДХОДЖЕННЯ, ТРАНСПОРТ І КОМПАРТМЕНТАЛІЗАЦІЯ
МІЧЕНИХ ¹⁴C РЕЧОВИН В ЗАПАСАЛЬНИХ ТКАНИНАХ БУЛЬБ
КАРТОПЛІ
- 2 *Корхова М. М., Коваленко О. А., Кислянка Н. П.* 25
СОРТОВІ РОСЛИННІ РЕСУРСИ БІЛОРУСІ ТА УКРАЇНИ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ
- 3 *Лесновська О. В., Карлова Л. В., Назаренко А. Ю.* 30
ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА ЗАБІЙНІ ЯКОСТІ ПОРОСЯТ РІЗНОГО
ГЕНЕТИЧНОГО ПОЄДНАННЯ
- 4 *Мизюк А. І.* 35
АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОЩУВАННЯ
КАРТОПЛІ
- 5 *Молдован В. Г., Молдован Ж. А., Собчук С. І.* 41
ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ ТА НОРМ ВИСІВУ НА ФОРМУВАННЯ
ВРОЖАЙНОСТІ НАСІННЯ СОРТАМИ СОЇ З РІЗНИМ
ВЕГЕТАЦІЙНИМ ПЕРІОДОМ
- 6 *Недільська У. І.* 48
ОЗНАКИ НЕСТАЧІ ТА НАДЛИШКУ ЕЛЕМЕНТІВ ЖИВЛЕННЯ
РОСЛИН КАРТОПЛІ
- 7 *Панкєєв С. П., Громик О. Г.* 52
ТЕХНОЛОГІЯ УТРИМАННЯ ХУДОБИ У СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ
М'ЯСНОМУ СКОТАРСТВІ
- 8 *Панкєєв С. П., Костиця В. О.* 59
ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ГОДІВЛІ ХУДОБИ У
СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ М'ЯСНОМУ СКОТАРСТВІ
- 9 *Толстолик Л. Н.* 66
СРЕДНЯЯ МАССА ПЛОДОВ ЧЕРЕШНИ
- 10 *Черних С. А., Пашова В. Т., Лемішко С. М., Мудрац Б. П.* 69
СТРАТЕГІЯ ЗАХИСТУ ЗЕРНОВИХ ЗАПАСІВ ПРИ ЗБЕРІГАННІ
ЗА УМОВ ТЕПЛОГО ЗИМОВОГО ПЕРІОДУ

ВЕТЕРИНАРНЫЕ НАУКИ

- 11 *Антіпов А. А., Бахур Т. І., Гончаренко В. П., Ткаченко С. М.,
Ткаченко І. С.* 76
ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ЗА
ЗМІШАНОЇ НЕМАТОДОЗНОЇ ІНВАЗІЇ КОНЕЙ
- 12 *Франчук-Крива Л. О., Гребенюкова К. О., Ланцова Д. О.,
Мединська Д. О.* 82
АНАЛІЗ ГЕПАТОТРОПНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ СОБАК
РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ

ТЕХНОЛОГІЯ УТРИМАННЯ ХУДОБИ У СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ М'ЯСНОМУ СКОТАРСТВІ

Панкєєв Сергій Петрович,
к. с.-г. наук, доцент
Громик Оксана Геннадіївна,
здобувач вищої освіти другого
(магістерського) рівня першого року навчання
Херсонський державний аграрний університет
м. Херсон, вул. Срітенська, 23

Вступ. Від системи і способу утримання худоби значною мірою залежить її продуктивність, здоров'я, витрати коштів і матеріалів для будівництва приміщень, засобів механізації, затрати ручної праці на догляд за тваринами. Застосування ресурсозберігаючих технологій утримання м'ясної худоби сприяє значному підвищенню рівня рентабельності галузі - *Алтухов Ю.П., 2004.* У господарствах, що розводять м'ясну худобу, використовують дві системи утримання: цілорічну стійлову і стійлово-пасовищну (взимку - стійлово-вигульну, влітку - пасовищну).

Основними критеріями, за якими організують культурні пасовища, являються - тривалість періодів випасання, період відпочинку, період випасання в одному циклі, розмір загонів, площа одного загону, потреба у пасовищному кормі за один цикл випасання, середня урожайність пасовища за сезон, кількість циклів випасання за пасовищний період, потреба у пасовищному кормі за один цикл випасання, добова потреба у пасовищному кормі на все поголів'я, тривалість випасання худоби в одному циклі, концентрацію поголів'я, площа пасовища, щільність поголів'я.

Між загонами, фермою і пасовищем необхідно встановити центральний скотопрігін шириною від 10 до 12 м із стаціонарною огорожею, з твердим покриттям або покриттям, засіяним багаторічними травами. Біля пасовища встановлюють пересувний будиночок для обслуговуючого персоналу, зберігання запасу концентрованих кормів, солі, мінеральних добавок,

ветеринарної аптечки. Пасовище розташовують на відстані не більше ніж 1,5 км від ферми. Тварин на пасовищі постійно забезпечують мінеральними добавками, сіллю.

Продуктивність пасовища визначає максимальну кількість тварин на пасовищі без заподіяння шкоди рослинності. Коливається залежно від погоди. Система випасання худоби – це засіб управління, що з найбільшою ефективністю використовує кормові ресурси пасовища з метою досягнення оптимальної продуктивності. Вона розробляється для конкретного господарства і має бути ефективною, базуватися на правильному використанні фуражних рослин, передбачати належну концентрацію поголів'я.

Види систем випасання худоби: безперервний випас (худоба знаходиться на пасовищі протягом всього періоду випасу); ротаційний випас (розподіл великого пасовища на окремі загоны, що дозволяє чергувати випас протягом всього пасовищного періоду); компліментарний випас (система, яка використовує окремі поля культурного та природного пасовища).

За порційного випасу тваринам відводять стільки пасовищ, скільки забезпечують норму кормів на половину дня або на день. Посилений випас – це різновид, коли на пасовищі випасають дві групи худоби. Спочатку тварини з високими потребами в кормах, а потім із низькими (наприклад корови, що дають молоко, а потім корови, що не дають молока). За умов випасання у загінках з лазами телята допускаються на пасовища раніше дорослих корів, це дозволяє отримати підвищену масу під час відлучення їх від матерів. На пасовищі, розділеному поперечними перегородками господар, а не худоба контролює випас, його тривалість та інтенсивність. Він визначає, коли гурт переводять у наступний загін, яка частина гурту залишається у загоні та як довго.

Економія зимових кормів за рахунок використання приміщень залежить від приросту м'ясної худоби. Якщо прирости становлять 1,5 кг за день і більше, то тваринам такі приміщення не йдуть на користь. За менших темпів росту використання таких будівель (сараїв) дає змогу зекономити трохи корму.

М'ясні корови не виявляють бажання перебувати всередині приміщення, якщо вони розміщені в сухому, захищеному від вітру місці. Вони навіть можуть обходитись без приміщень полегшеного типу. Можна утримувати худобу в лісі цілорічно без використання електроенергії та систем видалення гною. Тут для них достатньо укриття від вітру й снігу.

Вибір системи утримання залежить від конкретних умов господарства: наявність і площа пасовищ, їх урожайність. Обидві системи утримання м'ясної худоби повинні базуватись на безприв'язному способі утримання - *Амерханов А., 2010.*

Мета роботи. Найбільш простим і надійним способом утримання м'ясної худоби є безприв'язний з відпочинком у полегшених приміщеннях або під навісом на глибокій підстилці з годівлею на вигульно-кормових майданчиках, що прилягають до приміщень (навісів) і мають суцільне або часткове тверде покриття. Вирішальною умовою високої ефективності цього способу утримання є наявність достатньої кількості соломи для підстилки, виконання всіх нормативів при будівництві і експлуатації приміщень (навісів) і майданчиків, дотримання технологічних нормативів за розміром груп тварин, площею підлоги на 1 голову, фронтом годівлі. - *В.І. Вороненко, Л.О. Омельченко, 2008.*

Прив'язне утримання м'ясної худоби неефективне через негативний вплив на виявлення охоти, оскільки отелення корів відбуваються у стійлах протягом року. За використання цієї системи економія кормів становить 10...12 % і під однією коровою можна утримувати 2...3 підсисних теляти. Тобто необґрунтовано збільшуються капіталовкладення, затрати енергії і ручної праці на виробництво яловичини.

Площа підлоги в приміщенні (навісі) для відпочинку тварин становить 5 м² на корову з телям, 3 м² - на одну голову молодняка старшого 8 місяців.

Матеріали і методи. Приміщення не повинні мати системи опалення і для зменшення тепловіддачі тварин під час їх відпочинку лежачи слід забезпечити умови; щоб у глибокій підстилці відбувались біотермічні процеси.

Перший шар соломи висотою не менше 30 см закладають не пізніше вересня з наступним додаванням через день по 2 кг у розрахунку на 1 голову. З настанням холодів солому вносять згідно з рекомендованими нормами. На стійловий період (180 днів) необхідно мати соломи для підстилки з розрахунку на одну голову, кг: корів з телятами на підсосі - 900 кг, молодняка у віці 8-18 місяців - 540 кг.

Солому для підстилки краще зберігати в тюках на горищах приміщень і подавати її в приміщення через люки. Якщо такої можливості немає, солому зберігають на території ферми, а не в полі - *Вороненко, В.І., Омельченко Л.О., Фурса Н.М., Макарчук Р.М., Найдьонова В.О., Дубинський О.Л., Носкова А.М., 2009.* Годують тварин на майданчиках, що прилягають до приміщень або навісів. Майданчики повинні мати суцільне тверде покриття з розрахунку 8 м² на корову з телям; 5 м² на 1 голову молодняка у віці 8-18 місяців.

Результати і обговорення. На піщаних ґрунтах майданчики можуть бути без твердого покриття, а їх площу на 1 голову збільшують до 20-25 м². Тверде покриття майданчика повинно мати поперечні ухили від приміщення (навісу) і годівниць до середини майданчика 2-⁴ч₄3% і поздовжній ухил в один з кінців - 3%. В цьому кінці обладнують систему для відведення з майданчика рідкої фракції гною та стоків від атмосферних опадів. Приміщення (навіс) і майданчики ділять на секції, розраховані на утримання 50 корів з телятами, 100 голів молодняка. З кожної секції худоба має вільний доступ з майданчика до місця відпочинку.

Майданчики обладнують годівницями і напувалками. Фронт годівлі для корів - 0,8 м, молодняка 8-15 міс - 0,6, 15-18 міс - 0,7 м. Важливою умовою створення комфортних умов для худоби при цьому способі утримання є підтримання чистоти на вигульно-кормових майданчиках, що забезпечується правильним плануванням твердого покриття майданчиків, обладнанням їх системою зливової каналізації, вчасним видаленням гною, особливо восени, взимку та навесні. Для захисту кормів і тварин від атмосферних опадів над годівницями обладнують навіси. Вигульно-кормові майданчики захищають від

вітрів. Для цього біля них саджають дерева і кущі, а по периметру обладнують огорожу висотою 2 м. Кращою є не суцільна огорожа, а конструкції типу жалюзів, що краще розсіюють потік вітру. Очищають приміщення від гною один раз на рік - у червні-липні. Майданчики - раз на тиждень, влітку - при необхідності - *Зубець М.В., Буркат В.П., Мельник Ю.Ф., Вдовиченко Ю.В., Вороненко В.І., Омельченко Л.О., Найдьонова В.О., 2009.*

Приміщення для худоби мають бути чистими і сухими, добре провітрюватись, аби тварини не перегрівались і не мокли. Нетелей і первісток утримують окремо, отелення корів проводять у квітні — травні. За такого утримання можна використовувати технологію «зимового» пасовища, коли поряд на загородженому пасовищі будують самогодівницю для сіна та соломи. Тварини мають можливість будь-коли вийти з вигульного майданчика, пройти близько 100 м і знайти грубі корми в годівниці. Концентровані корми коровам дають тільки на початку зимівлі для формування густого підшерстка, а також у період сильних морозів, щоб компенсувати підвищені витрати енергії. Для напування взимку використовують ємкість на 200 л та принцип проточної води. Таким чином, тварини в будь-який мороз мають свіжу питну воду.

Для створення телятам на підсосі комфортних умов у приміщенні (під навісом) відгороджують спеціально для них відділення, куди корови не мають доступу. В цих відділеннях встановлюють годівниці і забезпечують телят сухим місцем відпочинку.

Вигульно-кормові майданчики захищають від вітрів. Для цього біля них саджають дерева і кущі, а по периметру обладнують огорожу висотою 2 м. Кращою є не суцільна огорожа, а конструкції типу жалюзів, що краще розсіюють потік вітру.

Очищають приміщення від гною один раз на рік - у червні-липні. Майданчики - раз на тиждень, влітку - при необхідності.

Для створення телятам на підсосі комфортних умов у приміщенні (під навісом) відгороджують спеціально для них відділення, куди корови не мають доступу.

Враховуючи, що в більшості господарств немає типових приміщень для безприв'язного утримання худоби на глибокій підстилці її можна утримувати в реконструйованих закритих приміщеннях без виходу на вигульні майданчики. В приміщенні обладнують два ряди годівниць з кормовим проїздом поміж ними. Підлога вздовж годівниць шириною 2 м (місце годівлі) повинна мати ухил у бік місць відпочинку до 5%, щоб гній збивався тваринами і не накопичувався біля годівниць.

Місце відпочинку повинно бути нижчим місця годівлі на 25-30 см. При цьому способі утримання соломи для підстилки необхідно трохи менше - 3 кг на 1 корову з телям 12 кг на 1 голову молодняка старшого 8 міс. віку на добу.

При прив'язному утриманні м'ясної худоби збільшуються затрати праці, ускладнюється процес відтворення худоби, потрібні значні витрати енергоресурсів на створення оптимальних параметрів мікроклімату та видалення гною. Це призводить до збільшення сукупних затрат праці та енергії.

Незалежно від розміру ферм худобу за статевими та віковими групами розміщують в окремих приміщеннях або секціях, формуючи такі групи:

- корови з телятами до 7-8-місячного віку;
- сухостійні корови;
- нетелі за 6 міс. до отелення;
- ремонтні телиці віком 15-18 міс. і нетелі в перших 3 міс. тільності;
- телиці віком від 8 до 15 міс;
- бугайці на племінний продаж віком від 7-8 до 12-15 міс;
- бугайці на м'ясо віком від 7-8 до 18 міс;
- корови і телиці на відгодівлі.

Висновки. Для отелення корів і нетелей в приміщенні (під навісом) влаштовують денники. При отеленні в денниках полегшуються догляд за коровою та телям, надання їм вчасної допомоги при отеленні та першому ссанні. Отелення в денниках закріплює материнські якості корів, оскільки при отеленні в стаді часто сильніші корови заважають матері облизати теля і навіть відганяють її, що нерідко призводить до відмови корови приймати теля. При

цьому необхідно враховувати сезонність отелень і час перебування корови в деннику, оскільки переводять її туди за 1-2 дні до отелення. Після звільнення денника всю підстилку видаляють, підлогу й обладнання дезинфікують і настиляють новий шар соломи товщиною 10-15 см, додаючи її потім щодня по 1,5-2 кг. Влітку всю худобу (окрім бугайців на заключному етапі вирощування на м'ясо) утримують поза приміщеннями. При наявності достатньої кількості пасовищ худобу утримують на пасовищах. При недостатній їх кількості або низькій урожайності на пасовищах утримують насамперед, корів з телятами, нетелей і телиць парувального віку.

Бібліографічний список

1. Алтухов Ю.П. Динамика популяционных генофондов животных. В кн. Динамика популяционных генофондов при антропогенных воздействиях. М.: Наука. – 2004. – С. 110-294.
2. Амерханов А. Племенная база молочного и мясного скотоводства Российской Федерации и перспективы ее развития. Молочное и мясное скотоводство. 2010. - №8. – С. 2-9.
3. Вороненко В.І. Створення типу м'ясної худоби на основі міжвидової гібридизації / В.І. Вороненко, Л.О. Омельченко // Вісник аграрної науки. – 2008. - №1. – С. 40-43.
4. Вороненко В.І. Таврійський тип південної м'ясної породи – інноваційне селекційне досягнення в зоотехнічній науці / В.І. Вороненко, Л.О. Омельченко, Н.М. Фурса, Р.М. Макарчук, В.О. Найдьонова, О.Л. Дубинський, А.М. Носкова // Науковий вісник «Асканія-Нова». Нова Каховка. – 2009. – Вип 2. – С. 38-45.
5. Зубець М.В. Південна м'ясна порода – визначне селекційне досягнення в теорії і практиці аграрної науки / М.В. Зубець, В.П. Буркат, Ю.Ф. Мельник, Ю.В. Вдовиченко, В.І. Вороненко, Л.О. Омельченко, В.О. Найдьонова // Вісник аграрної науки. – 2009. - №3. – С. 45-51.